

Šta ostavljamo našim potomcima?

Nismo uspjeli da se otrgnemo od tih prošlih vremena. Mi i dalje živimo u recidivima, u nekom izmučenom moru gdje i dalje nismo sigurni da li uopšte postoje ideologije ili za to padaju samo budale. – navodi reditelj Veljko Mićunović.

Slobodan Selenić je osamdesetih i krajem prošlog veka bio veoma popularan i igran, njegovo delo je bilo preneto i na film i u pozorište, a onda je došlo neko vreme kada nije bio tako zastupljen u našim pozorištima. Čija je ideja bila da izaberete upravo ovo njegovo delo i kako ste došli do toga da Selenića na neki način ponovo vratite u pozorište?

Prošle 2023. godine se navršavalo 90 godina od rođenja Slobodana Selenića, mogu reći da je ta činjenica bila svojevrsni početni impuls da započnem rad na nekom njegovom delu, a onda je u dogovoru sa ljudima iz Narodnog pozorišta izbor pao na roman *Očevi i oci*.

Mislim da Selenić nikada nije zapravo sišao sa dramske scene, iako jeste prošlo nekih desetak, dvadest ili trideset godina, jer to su ti vječno aktuelni pisci koji anticipiraju vrijeme i koji su zaista, to nije neka floskula, nego oni jesu naši savremenici. U tom kontekstu mi je vrlo logično da teme koje uzimamo, koje su tako naše i tako suštinske, mi na neki način i vraćamo u pozorište jer su one jako aktuelne i dan danas. Kroz rad na Selenićevom delu i baveći se njime prethodnih godina, ali i u kontekstu knjižara i tiraža, mislim da je on i sada vrlo prisutan u Srbiji. Ova činjenica me raduje, raduje me da ne zaboravljamo naše najveće pisce.

S obzirom da je neophodno bilo uraditi dramaturgiju, kako je tekao proces rada sa dramaturginjom Katom Đarmati? Šta je bilo najvažnije transponovati iz romana u dramski tekst?

Taj prenos između romana i dramaturgije je jedan vrlo delikatna stvar. Kata Đarmati je jedna od mojih stalnih saradnika i već smo navikli da se osluškujemo u tom procesu. Postojali su svojevrsni stubovi, koji su meni bili jako važni. Dakle, jedan od najvažnijih stubova jeste što sam ja osećao da oni svi treba da budu cijelo vrijeme prisutni, ne samo zbog estetike predstave, već i nekog svjedočenja. Razlog je jer sam poželio da priču dramski, scenski, ispričamo kao reminiscenciju Stevana Medakovića i da samim tim pozovemo na jednu kolektivnu reminiscenciju o našem nasleđu. Uopšte, da postavimo pitanje – šta su to nama naši preci ostavili i šta mi ostavljamo, na kraju krajeva, i sa ovom predstavom. Šta ostavljamo našim potomcima?

Možda najkrupnija stvar, pored snolikog, jeste ta politička priča koju smo u ovoj predstavi još više izoštrili. Ovim postupkom – da su svi stalno tu i da svjedoče tuđim sudbinama, svojoj sudbini, sudbini svoje porodice, zapravo smo izoštrili tri ideologije. Stevan Medaković koji bi mogao biti jedan slobodarski duh, neki demokratski građanski pravac, Milutin najstariji, monarhist i najmlađi Mihajlo koji ima komunističku ideologiju. Tri ideologije u sukobu koji nam je i danas blizak, da u jednoj porodici imate dijametralno različite političke stavove. To je nešto što je ovoj porodičnoj sagi dalo još jedan sloj.

Ovakav politički kontekst nije samo interesantan dramski i aktuelan, već je i do dana današnjeg jak, na neki način nas je obilježio. Nismo uspjeli da se otrgnemo od tih prošlih

Veljko Mićunović, reditelj

vremena. Mi i dalje živimo u recidivima, u nekom izmučenom moru gdje i dalje nismo sigurni da li uopšte postoje ideologije ili za to padaju samo budale.

Još jedna važna tema u romanu i u predstavi „Očevi i oci“ je svakako nerazumevanje različitosti. Nerazumevanje je prisutno i u današnjem društvu, da li je ova tema dovoljno zastupljena u savremenom pozorištu?

Tema nerazumjevanja je prisutna u pozorištu, a u ovom delu bih ispod te različitosti stavio podnaslov – raspolućenost. To jest, jedno iz drugoga proizilazi. To suštinsko nerazumjevanje različitosti dalje se grana, kod Selenića to potiče od nacionalnosti – govorimo o Elizabeti i njenom sudaru sa jednom potpuno drugom vrstom okolnosti, srpskih. Ili pak možemo da govorimo o već pomenutom ideološkom nerazumjevanju. Suštinska posledica te raspolućenosti jeste nukleus porodice koji je načet, koji je ugrožen. Ugroženo je ono intuitivno, ugroženo je ono najosjetljivije, ono bazično, ono od čega sve gradimo. I kad je taj nukleus načet, čini mi se da se onda te pukotine samo kapilarno granaju.

Kako je tekao vaš proces rada sa glumcima na ovom komadu?

To je bio jedan divan proces. Prateći ovu predstavu po raznim festivalima uvijek sam imao potrebu da to istaknem. Izuzetan tim ljudi koji su predano i požrtvovano radili na tom projektu, na čemu sam im jako zahvalan. Imali su veliko povjerenje u mene za rad na nečemu što u mnogim segmentima tog procesa nije djelovalo kao

nešto što je lako osvojiti. Bez njih ne bi bilo uspjeha, ni svega onoga što je, čini mi se, ta predstava i zaslužila, baš tim našim kolektivnim posvećeništvom.

Predstava je osvojila nagrade na brojnim festivalima, između ostalog i na Sterijinom pozorju, da li ste očekivali ovakav uspeh?

Mi smo zaista učestvovali na brojnim festivalima, gostovali, radovali se svakom od tih festivala, ali ta priča o nagradama nas je tek stigla skoro, upravo sa Sterijinim pozorjem. Mi toliko vjerujemo i volimo tu našu predstavu, ona je i naš intimni mikrokosmos, i sve do Sterijinog pozorja nismo ni mislili na nagrade. Onda su nas iz Narodnog pozorišta informisali o broju nagrada koje je predstava osvojila. Nije to nikakva pompa, vjerujem da je ta predstava svojom nepretencioznošću i nekom suštinskom ispojednom dramskom formom došla do gledalaca i žirija.

PRATEĆI PROGRAM 19. JOAKIMFESTA

10. oktobar, 18 časova

Mala scena Knjaževsko-srpskog teatra

Promocija monografije *Dani komedije – 50 godina borbe za smeh*, autora Aleksandra Milosavljevića

Zorica Stojinović, direktorka Kulturnog centra „Svetozar Marković“ Jagodina, ustanove koja je izdala ovu monografiju, govorila je o nastanku knjige, procesu prikupljanja obimnog materijala i istakla simbolični naslov monografije koji istovremeno govori i o samom festivalu - o svim poteškoćama i pravoj borbi da se održi jedan od retkih žanrovski čistih festivala punih 50 godina.

Aleksandar Milosavljević, autor monografije, na početku svog izlaganja govorio je o ljudima koji su doprineli nastanku ove grandiozne i kapitalne monografije - Slobodanu Šetiću, koji je grafički, likovno opremio monografiju, Dušku Grboviću iz Zavičajnog muzeja Jagodine zaslužnom za pribavljanje mnogih materijala i Živoradu Đorđeviću koji je bio autor prethodnih monografija.

Autor ističe da je početna ideja bila da se od sve građe koja je prikupljena napravi presek po godinama. «Da jednog dana neko pročita podatke ali i komentare koji prate te podatke. Da bismo imali neki referentni sistem, kako bismo shvatili kontekst u kome se festival održavao, dati su i podaci o događajima u bivšoj Jugoslaviji, ali i na međunarodnom planu.» - istakao je Milosavljević. U monografiji su sabrani značajni tekstovi ljudi zaslužnih za održavanje Dana komedije, velikana našeg pozorišta poput Muharema Pervića, Radomira Putnika, Buce Mirkovića, ali i tekstovi mlađih autora koji su pisali o Danima komedije.

Knjiga tek dolazi do svoje publike i promovisaće se u više gradova Srbije u narednom periodu.

VEČERAS NA REPERTOARU / 12. OKTOBAR / 20:00

Dramatizacija Kate Đarmati po romanu Slobodana Selenića

OČEVI I OCI

Režija: Veljko Mićunović Trajanje: 95`

Produkcija: Narodno pozorište u Beogradu, Srbija

Dramaturg: Kata Đarmati

Scenograf: Zorana Petrov

Kostimograf: Marija Marković Milojev

Kompozitor: Nevena Glušica

Scenski govor: dr Ljiljana Mrkić Popović

Asistent scenografa: Jasna Saramandić

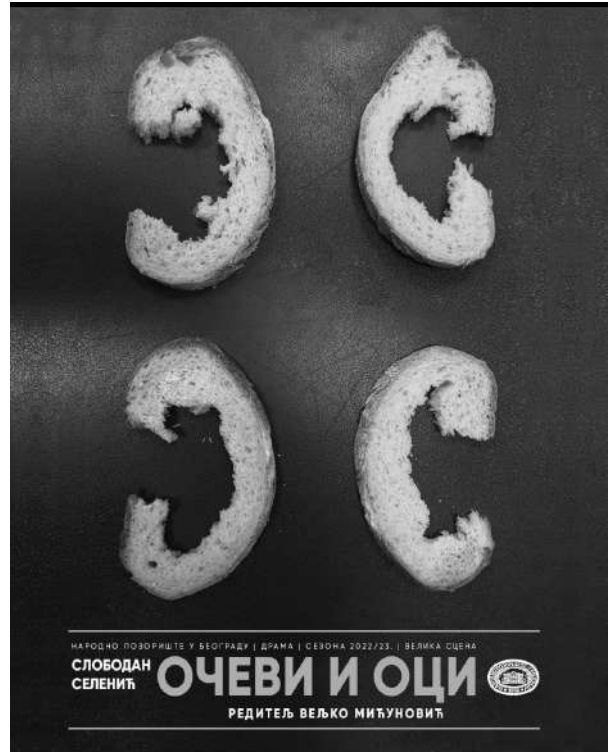
Asistent kostimografa: Ena Krotić

Igraju: Miloš Đorđević; Nikola Rakočević,
Aleksandar Vučković, Vanja Ejdus, Vanja Milačić,
Sena Đorović, Iva Milanović, Nikola Ristanovski

Reč reditelja

Naši očevi i oci – naše nasleđe duhovno, intelektualno, ideološko – ono sa čim neminovno živimo do danas. Ili smo prisiljeni da živimo. U nemogućnosti otklona, zarad neprestanog iskopavanja i prekopavanja istorije, očevi i oci, obitavaju oko nas neprestano – podsećaju, progone nadziru i opominju. Iz krhotina sećanja Stevana Medakovića gledaju nas, naše raspolućenosti, ugrožene intime, porodični raskoli i otuđivanja. Ukazuje se i jedno suštinsko nerazumevanje različitosti, pa bilo ono na nivou bazičnog po nacionalnosti ili po pitanju puko ideološkog. Dok se, ujedno, ispostavljaju očiglednima naši unutrašnji egzili, bolne zarobljenosti i osećanje krivice koje teglimo do dana današnjeg.

Veljko Mićunović

19. Međunarodni pozorišni festival Joakimfest
(O) ČEMU (PRIČA) POZORIŠTE?
8–14. oktobar 2024.

GLAVNI PROGRAM

SVEČANO OTVARANJE FESTIVALA

JELENA ANŽUJSKA / 8. oktobar / 20.00 časova
van takmičarskog programa

TAKMIČARSKI PROGRAM

GIDIONOV ČVOR / 9. oktobar / 20.00 časova

ATAU-KERE / 10. oktobar / 20.00 časova

ŽENA HIMNA / 11. oktobar / 20.00 časova

OČEVI I OCI / 12. oktobar / 20.00 časova

ĆELAVA PJEVAČICA / 13. oktobar / 20.00 časova

UNDER CONSTRUCTION / 14. oktobar / 20.00 časova

PRATEĆI PROGRAM

IZLOŽBA „Ljuba“

20. septembar – 12. oktobar Galerija „Joakim“

PROMOCIJA KNJIGE *Uspomene na „Crvenu zastavu“ i druge drame,* autora Milovana Mračevića

9. oktobar / 18.00 časova Mala scena

PROMOCIJA MONOGRAFIJE *Dani komedije – 50 godina borbe* *za smeh,* autora Aleksandra Milosavljevića

10. oktobar / 18.00 časova Mala scena

PROMOCIJA KNJIGE POEZIJE *Heroji bez adrese,* autora Radinka Krulanovića

11. oktobar / 18.00 časova Mala scena

PROMOCIJA KNJIGE *Pozorišni život Zemuna – uticaj na* *pozorišni život Srba,* autora Milovana Zdravkovića

12. oktobar / 18.00 časova Mala scena

PROMOCIJA KNJIGE *Nova srpska drama,* priredio i preveo Sašo Ognenovski

13. oktobar / 18.00 časova Mala scena

TIM 19. JOAKIMFESTA

Direktor 19. Joakimfesta i Knjaževsko-srpskog teatra
Mladen Knežević

Selektor 19. Joakimfesta:
Miloš Latinović

Izvršni producent:
Vojo Lučić

Tehnička koordinatorka:
Ana Kolbjanova

Odnosi sa javnošću i marketing:
Jovana Perić

Organizator:
Bojan Ilić

Vizuelni identet:
Milena Vučković

Katalog i bilten:
Urednica: Damjana Jovanović
Dizajn i prelom: Milena Vučković
Prevod: Boris Tiosavljević (eng/sr)

Moderator pratećeg programa:
Nenad Glišić

Web administrator:
Damjana Jovanović

Foto:
Nenad Borisavljević

Tehnička podrška:
Nenad Miloradović

Ekipa tehnike:
Vladan Brkić, Zoran Stevanović, Strahinja Đorđević,
Marija Vujičić, Saša Đorđević, Nikola Manić, Saša
Radivojević, Ivan Filipović, Dobrica Andrić, Zoran
Jokanović

Administrativno-pravni poslovi:
Svetlana Borković, Nadica Ognjanović

Računovodstveni poslovi:
Danijela Milenković, Snežana Nedeljković,
Danijela Stević, Snežana Ristić

Domaćini trupa:
Ana Kolbjanova, Saša Pilipović, Đorđe Nešović, Damjana
Jovanović, Bojan Ilić, Milica Majstorović

Biletarnica:
Milica Đorđević

Razvodnice:
Teodora Stanojević, Anja Martić, Aleksandra Dačović

Volonteri/ke:
Zahvaljujemo se volonterima Kancelarije
za mlade Kragujevac.

